

Tribuna Laia Aguilar. Escriptora

Alcohol, adolescents i llibres

Soc a l'autobús i sento una conversa que em pertorba: “Quedem aquest dissabte, amb els de l'insti, a la plaça?” “Jo saquejaré una ampolla de *whisky* de casa.” “Jo portaré vi i ho barregem tot, eh.” “Fins a rebentar, *tio*, fins a rebentar.” Són una noia i un noi. Tretze anys o poc més. Fan pinta d'anar a l'institut –segon, tercer d'ESO?– tot i que la cara de nens els delata. Penso que n'estan farts i que tenen raó. El confinament, el fet de no sortir de casa, la pressió social que s'exerceix sobre ells. Els adolescents, els joves, els culpables... Qui no s'ha emborratxat més d'una vegada? I de dues? El consum d'alcohol augmenta en les edats més joves, diuen els diaris. I també: des del confinament la policia no ha parat d'evitar *botellons* a les places. Em pregunto si aquestes trobades no són en part un acte de rebel·lia per part d'un col·lectiu que en comença a estar fart. Una conseqüència més de la restricció imperant, del control, de l'excés de normes a què tots plegats estem sotmesos des de la pandèmia...

L'AUTORA DELPHINE DE VIGAN retrata aquest món a la crua novel·la *Les lleialtats* (Edicions 62 / Anagrama), on es narra l'addicció d'un nen de tan sols dotze anys i mig a l'alcohol. El llibre, més enllà de l'addicció, explora el món de lleialtats mal enteses que envolten el jove. La relació complexa i distant amb la mare, la sobreprotecció cap al pare, l'amistat i pacte de silenci amb l'amic incondicional, la mirada analítica i contradictòria de la professora que observa el nen des de la distància... El nostre món està ple de lleialtats i pactes mal entesos que

“Des del confinament la policia no ha parat d'evitar ‘botellons’ a les places. Em pregunto si aquestes trobades no són en part un acte de rebel·lia per part d'un col·lectiu que en comença a estar fart, de la restricció imperant, del control, de l'excés de normes

sovint ens porten a la destrucció. Tots plegats arrosseguem deutes, càrregues, motxilles emocionals que no ens deixen avançar i que es converteixen en amics lleials –o deslleials?– de vida. L'alcoholisme, en aquest cas, no és res més que una fugida endavant per a en Théo, el protagonista del llibre. Un nen que pateix i viu en silenci i que es deixa arrossegar pel camí de l'autodestrucció. “Vull sentir l'alcohol dins del cos”, diu en una ocasió. I més endavant: “Vull beure fins a deixar-me morir”, conclou el personatge, en un dels passatges més frapants de la novel·la.

TAL COM DIU LA NOVEL·LA, al nostre país també cada cop més adolescents s'inicien en l'alcohol en edats més prematu-

res. Preadolescents d'onze o dotze anys amorrant-se a l'ampolla, quedant amb els amics per beure en secret, patint una addicció que a la llarga o a la curta els pot portar conseqüències. El tema és complex i són molts els factors que hi poden tenir a veure, penso. Tal com apunta De Vigan al llibre, els pares absents hi tenen un paper important. Però n'hi ha d'altres. L'angoixa adolescent –o fins i tot, en alguns casos, l'angoixa infantil– pot trobar en l'alcohol la seva manera d'expressar-se. Nens o adolescents que beuen per provocar, per cridar l'atenció dels pares, per mostrar un cert malestar..., per marcar un crit d'auxili?

TORNO A L'AUTOBÚS i em fixo en la noia i el noi que xerren aliens a la meua mirada. Ella es disposa a baixar a la propera parada i s'acomia del noi amb un somriure amable. “Ens trobem dissabte a la plaça, eh.” Em quedo ara amb el noi –Pau, es podria dir? O potser Marc?–, que es dedica a xatejar pel mòbil. Em pregunto qui deu ser, quina vida deu portar, si això de beure alcohol ho fa per diversió o perquè pateix una addicció com el pobre Théo de la novel·la. Me l'imagino arribant a casa i parlant amb sa mare de com li ha anat l'examen de matemàtiques, a continuació jugant a Play i en acabat mirant-se de reüll l'armari per comprovar si queda alguna ampolla de *whisky* que algun dia es pugui endur de casa. Em torna a venir al cap *Les lleialtats*. El final cru i sorprenent de la novel·la. Els silencis. Les elipsis. El cop de puny final. “Vens a sopar o no vens a sopar, Théo?”, li pregunta ara la mare. “Sí”, respon ell –meitat real, meitat Théo– mentre desvia la mirada altre cop cap a l'armari...